

Sjuttonde söndagen efter Trinitatis

Dominica XVII

Text III Årg Högm Mark 7: 1–23

”Om någon har öron till att höra, må han höra...”

De orden säger Jesus i dagens text. Öron till att höra... Det visar hän till sanningen som människan måste bli varse, sanningen om Gud och sanningen om människan. Hon måste höra den, för den finns inte hos henne själv. Den måste komma till henne, hon måste få den, hon måste lyssna, ta till sig ordet som den som lyssnar till något avgörande. Vägen till omvändelse och Gud går genom det hörda, avlyssnade ordet, för *”tron kommer av det hörda (predikan)”* (Rom 10:17). Och Jesus säger: *”Saliga de som hör Guds ord och tar vara på det.”*

Men har du tagit till dig detta ord från Gud? Vad är det som du lyssnar efter, vad är din källa som du öser ur? Är det efter människors ord och traditioner eller är det efter Guds ord? Vad det ena och det andra betyder ska vår predikan i dag visa oss.

Att höra efter människors traditioner

Jesus visar i sin uppgörelse med fariséer och judar att de följde människobud. Det var en sträng dom han uttalade. Var den rättvis? Fariséerna och de skriftlärdade ville ju följa Guds ord och Guds bud, det som Gud givet Israel. Och de var fast övertygade om att de följde Guds bud och inget annat. Och när de gjorde det menade de också att de hade Guds nåd och gunst på sin sida. Det vill i klartext säga att de också ansåg sig vara rättfärdiga genom sin laguppfyllnad. Att de hade en mängd seder och bruk därtill var ju inte konstigt. Vi har det också. Men var ligger det avgörande i Jesus dom över dem? Deras seder och bruk kan tyckas ligga långt ifrån vad som förekommer i dag. Men det avgörande är inte att de hade vissa seder och bruk, utan vad de menade med dessa och varför de gjorde dem. Det är här Jesus uttalar sina stränga ord. De sätter sina egna traditioner över Guds ord. Och så blir det alltid där människobud får komma in och bestämma vad som ska gälla som rätt. Härtill kom en viktig sak. De menade också att människan sådan hon var, hade en fria vilja att kunna tjäna och lyda Gud. Bara hon ville så kunde hon.

Det är emellertid just i detta som vi ser likheten med dagens människor. Då följde man människors traditioner, så gör man också i dag. Då sade man att det viktiga var att följa de äldste stadgar och förordningar, som inte var något annat än människobud, och så gör man och har gjort genom hela historien. När man i pietismen ville åstadkomma större fromhet då lärde man en serie människobud om vad människor fick göra och inte göra, vad man fick göra på söndagen och vad man inte fick göra, och med det åsidosatte man Guds Ord som inte lärde något sådant. Då blev det viktigaste att följa dessa yttre bud och gjorde man det ansågs man vara en rätt kristen. I dag gäller inte pietismen bland människor, ty nu ska man leva som man vill, men likväl efter nya människopåfund och människobud. Nu säger man i de kyrkliga sammanhangen att det viktiga inte är Guds Ord eller Guds Ords lära, utan det viktiga och det som allt handlar om är att man är sann emot sig själv. Så har människors uppfattningar och läror, Freuds och Marx läror om människan och livet, slagit igenom och det märkliga inträtt att världens uppfattningar nu blivit kyrkans. Det viktiga är inte längre att leda människor till syndernas förlåtelse genom Jesus Kristus och till tro på honom, så att de blir saliga vid den yttersta domen, utan nu handlar det om att vara sann emot sig själv och genom goda människors strävan upprätta ett fridsrike på jorden. Ondskan ses inte i människan, utan i strukturerna i samhället. Och människan, bara hon är sann emot sig själv, sina behov och sina begär, då är hon en fri människa.

Här ser vi alltså likheten mellan den tidens människor och deras uppfattningar och vår tids människor och vår tid uppfattningar. I den stund man lär människans fria vilja, då blir också en följd därav att människan utelämnas inte bara till sina egna krafter och sin förmåga, utan också till människors uppfattningar och traditioner. Det är detta som så blir utslagsgivande.

Således har de moderna kyrkorna blivit bärare att Marx och Freuds läror och gör sig till talesman för detta. Således bygger man på människors traditioner och på människors läror. Gudstjänsten, kyrka, allt det som företar i kyrkans hägn får tjäna dessa ändamål.

"Fåfängt tjänar de mig, ty de läror de förkunnar är människobud" säger Herren Jesus. Samma ord gäller i dag. Det var inte konstigt att de inte lyssna till Jesus, när människobuden hade sådan dignitet för dem. Och det är lika svårt för människor i dag att lyssna när människors läror och uppfattningar har större tyngd och genomslag än Guds Ord. Men Jesus manar oss att lyssna. Har vi öron till att höra med, så ska använda dem till att lyssna, säger han. Har Gud givit oss hörseln så har han en mening därmed att vi ska lyssna till Hans Ord.

Att lyssna på Kristus

Vår text slutar med orden *"Om någon har öron till att höra, må han höra"*. Ett exempel på detta hörande står i fortsättning efter vår text och som det finns anledning att ta upp här i dag. Det handlar om kvinnan som lyssnade och trodde. Det var inte en människa som man räknade med skulle ha något med Gud att göra. Det står utförligt att hon var av syrofenicisk härkomst, och alltså hade hednareligion och den betraktades av judarna med rätta som grovt omoralisk. Likväl kommer hon till Jesus. Hon kommer av två anledningar. Den första är att där hon fanns och levde fanns det ingen hjälp. I sin nöd hade hon ingen hjälpare. Det är då hon fått höra om Jesus och det är den andra anledningen. Det var sannolikt inga predikanter som kom till henne och förkunnade, utan hon hade blott hört ryktet om honom. Och det avgörande var att hon trodde detta rykte. Hon trodde så att det ledde henne till handling. Hon måste gå för att möta Jesus. Jesus synes möta kvinna med kärva ord, att det inte är rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna. Dvs lagens ord som kräver av människan värdighet och rättfärdighet och att hon inte hade någon sådan. Men här hör vi genom kvinnas ord den rätta tron. Det är den tron som bejakar lagen och ger sig under den, men som lyssnar till Kristus för att få ett enda ord av honom till räddning, ja där en enda smula räcker. Därför hör vi också att Kristus uppfyller hennes begäran och befriar hennes dotter från den onde anden.

Och här se vi det som är det avgörande i denna sak. Människan måste känna sin egen nöd, bli varse den och se att där inte finns något som kan rädda henne. Hennes synd och skuld och orättfärdighet är av det slaget att de inte går att gottgöra eller ställa i en bättre dager genom några ursäkter. För det finns ingen ursäkt. Hon måste ge upp sitt motstånd mot Gud och ge sig inför lagens anklagelse. Någon fri vilja som kan omsättas i rena och rättfärdiga gärningar hade hon inte. Men lika visst som detta är, för att hon ska lära känna sin egen inneboende ondskas, lika sant och visst är det att ett ord från Jesus räddar henne. Ett ord, en smula, en enda droppe av hans utgjutna blod på korset, är tillräckligt för att stryka ut alltsammans, riva sönder hela skuldregistret. Och liksom kvinnan fördes till Jesus, eller rättare sagt Jesus förde henne till sig för att ge henne sin räddning, så för han också dig hit i dag för att ge dig sin räddning. Det var inte för att du skulle lyssna och inte höra, utan för höra och så lyssna till Kristus som han förde dig hit i dag. Då får du höra och ta emot evangelium, det goda budskapet, som säger att en gottgjort för alla dina synder, en har trätt in i döden för dig, en har försonat dig med Gud. Så att du ska veta att *"Jesus Kristi, Guds Sons blod, renar oss från alla våra synder"*. Det hör du här i dag och det får du, vem du än är, taga till dig och låta det tränga in i ditt samvete och där tränga undan och röja bort alla syndens tankar, ord och gärningar. Hör du så, då har du hört rätt, för de som blir saliga det är de *"som hört Guds ord tagit vara där på"*.

"O käre Jesu, Frälserman / Jag utan dig ej något kan / Till salighet uträtta. / Styrk själv min tro och ge mig mod / Att tröstas kraftigt av ditt blod / Som kan min synd avtvätta." (Luth Psalmbok 48, vers 6) Amen.